

SKLEPI

SKLEP SVETA 2010/765/SZVP

z dne 2. decembra 2010

o delovanju EU za preprečevanje nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem (SALW) po zraku

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 26(2) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 13. decembra 2003 sprejel Evropsko varnostno strategijo, v kateri je opredeljenih pet ključnih izzivov, s katerimi se spoprijema Unija: terorizem, širjenje orožja za množično uničevanje, regionalni konflikti, odpovedovanje držav in organizirani kriminal. Posledice nedovoljene proizvodnje, prenosa in kroženja osebnega in lahkega orožja (SALW) ter njegovo prekomerno kopičenje in nenadzorovano širjenje so bistveni element štirih od omenjenih petih izzivov.
- (2) Svet je 15. in 16. decembra 2005 sprejel Strategijo EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju in trgovini s SALW ter pripadajočim strelivom ter trgovini z njim (Strategija EU SALW). Strategija EU SALW podpira oblikovanje politike za dejavni boj proti nezakoniti mreži, ki trguje s SALW (nezakoniti posredniki in prevozniki) v zračnem, morskem in kopenskem prostoru Unije, z vzpostavljanjem mehanizmov opozarjanja in sodelovanja.
- (3) V akcijskem načrtu Strategije EU SALW je poleg tega poudarjeno, da je treba med naloge misij za krizno upravljanje vključiti ukrepe za uvedbo mejnega nadzora (ali nadzora zračnega, kopenskega in morskega prostora na območju spora) in razorožitev ter tako povečati njihov učinek.
- (4) Delovna skupina Sveta EU za globalno razoroževanje in nadzor nad oborožitvijo (CODUN) in Situacijski center EU (SitCen) sta po letu 2007 razvila pobudo EU za preprečevanje nedovoljene trgovine s SALW preko zračnega prevoza z okrepljeno izmenjavo ustreznih informacij o sumljivih letalskih prevoznikih med državami članicami. CODUN in SitCen pri vzpostavljanju takega

sistema za izmenjavo informacij sodelujeta z Mednarodnim mirovnim raziskovalnim inštitutom v Stockholmu (SIPRI) ter njegovim projektom za oceno mehanizma zoper nedovoljeno trgovino (CIT – MAP). V okviru te pobude se je CODUN nedavno strinjala, da bo preučila možnosti za izboljšanje delovanja in učinkovitosti te pobude EU z zagotovitvijo pravočasnega posodabljanja in obdelovanja ustreznih informacij.

- (5) Tveganja, ki ga za mednarodno varnost predstavlja nedovoljena trgovina s SALW po zraku, se zavedajo tudi druge mednarodne in regionalne organizacije. Forum OVSE za varnost in sodelovanje je leta 2007 tej temi posvetil posebno zasedanje, Parlamentarna skupščina OVSE pa je leta 2008 sprejela resolucijo, v kateri je pozvala k dokončanju, sprejetju in izvajanju priročnika OVSE o najboljših praksah zoper nedovoljen prevoz SALW po zraku. Podobno so države pogodbenice Wasse-naarskega sporazuma leta 2007 sprejele dokument o najboljših praksah za preprečevanje prenosa SALW, ki ogroža stabilnost, z letalskim prevozom. Poleg tega je v številnih poročilih skupine strokovnjakov Sankcijskega odbora Varnostnega sveta ZN o zahodni Afriki in območju Velikih jezer vedno znova dokumentirana ključna vloga tovornih letalskih prevoznikov, ki se ukvarjajo z nedovoljeno trgovino s SALW.
- (6) Namen delovanja, predvidenega v tem sklepu, ni izboljšanje varnosti zračnega prevoza –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Unija pri izpolnjevanju Strategije EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju in trgovini s SALW ter pripadajočim strelivom (Strategija EU SALW) uresničuje naslednje cilje:
 - (a) izboljšanje orodij in metod, ki jih imajo na voljo ustrezne misije za krizno upravljanje, mednarodni organi in nacionalni organi tretjih držav in držav članic za učinkovito spremljanje in odkrivanje sumljivih tovornih zrakoplovov, ki se verjetno ukvarjajo z nedovoljeno trgovino s SALW po zraku v tretjih državah, iz njih ali vanje;

(b) ozaveščanje in izpopolnitev tehničnega strokovnega znanja zadevnega mednarodnega in nacionalnega osebja glede „najboljših praks“ na področju spremljanja, odkrivanja in analiz za obvladovanje tveganja v boju proti tovrstnim letalskim prevoznikom, ki domnevno trgujejo s SALW po zraku v tretjih državah, iz njih ali vanje.

2. Unija za doseg cilja iz odstavka 1 izvaja naslednje ukrepe:

(a) razvoj in preizkušanje na terenu pilotne programske opreme za obvladovanje tveganja trgovine po zraku za ustrezne misije za krizno upravljanje, mednarodne in nacionalne organe, vključno z redno posodobljeno podatkovno zbirko med drugim o letalskih družbah, zrakoplovih, registrskih številkah in prevoznih linijah;

(b) razvoj in preizkušanje na terenu varnega pilotnega sistema za obvladovanje tveganja in širjenje informacij;

(c) priprava in objava priročnika in spremnega gradiva za usposabljanje ter zagotavljanje tehnične pomoči za lažjo uporabo in prilagajanje pilotne programske opreme ter varnega sistema za obvladovanje tveganja in informacijskega sistema, vključno z organizacijo regionalnih seminarjev za usposabljanje ustreznih misij kriznega upravljanja ter mednarodnih in nacionalnih organov.

Projekt je podrobno opisan v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP).

2. Projekte iz člena 1(2) tehnično izvaja SIPRI.

3. SIPRI to nalogo opravlja v okviru pristojnosti VP. V ta namen se VP po potrebi dogovarja s SIPRI.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projekta iz člena 1(2) je 900 000 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz zneska iz odstavka 1, se upravlja v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 1. V ta namen s SIPRI sklene sporazum o financiranju. V tem sporazumu je določeno, da mora SIPRI zagotoviti razpoznavnost prispevka EU primerno njegovi velikosti.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Komisija obvesti Svet o kakršnih koli težavah v tem procesu ter o datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 4

VP poroča Svetu o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih dvomesečnih poročil, ki jih pripravi SIPRI. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet. Komisija zagotovi podatke o finančnih vidikih izvajanja projekta iz člena 1(2).

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Veljati preneha 24 mesecev po datumu sklenitve sporazuma o financiranju iz člena 3(3) ali šest mesecev po datumu sprejetja tega sklepa, če v tem obdobju ni sklenjen noben sporazum o financiranju.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 2. decembra 2010

Za Svet

Predsednik

M. WATHELET

PRILOGA

1. Splošni okvir

Ta sklep temelji na pobudi CODUN za obravnavo groženj, ki jih predstavlja trgovina s SALW in drugim blagom, ki ogroža stabilnost, po zraku. Ta sklep sledi projektom v okviru pobude CODUN, ki jih je Svet začel izvajati v sodelovanju s SitCen-om, Klubom iz Budimpešte in SIPRI-jem. V tem sklepu so predvideni programska oprema, pilotni sistemi za izvajanje, programi usposabljanja in ozaveščanja za ustrezne misije kriznega upravljanja ter mednarodne in nacionalne organe, z namenom da se bolje spremljajo, posodablajo in širijo informacije o sumljivih tovornih letalskih akterjih, ki delujejo v Afriki, in iz drugih regij. Pri izvajanju tega sklepa bi bilo treba zagotoviti dobro usklajenost z drugimi ustreznimi projekti, ki se financirajo v okviru programov Skupnosti in drugih sklepov Sveta, da bi povečali učinek ukrepov Unije pri preprečevanju nedovoljene trgovine s SALW.

2. Cilji

V projektih, opisanih v nadaljevanju, bodo obravnavana tri področja, ki so jih določili CODUN in druge zainteresirane strani, ki sodelujejo pri pobudi EU zoper trgovino s SALW po zraku:

- (a) potreba po razvoju varnega sistema za zagotavljanje posodobljenih podatkov o podjetjih in zrakoplovih, ki rutinsko ponovno prijavljajo premoženje in menjujejo kraje sedežev podjetij, z namenom, da se izognejo odkritju;
- (b) zagotavljanje programske opreme za obvladovanje tveganja in usposabljanja, da se omogoči ustreznim misijam kriznega upravljanja ter mednarodnim in nacionalnim organom učinkovitejše spremljanje in nadzor povečanega števila tovornih letalskih akterjev, za katere se domneva, da se ukvarjajo s trgovino s SALW ali pri pretoku drugega blaga, ki ogroža stabilnost, po zraku;
- (c) potreba po ozaveščanju ter zagotavljanju usposabljanja in tehnične pomoči večstranskim organizacijam, misijam, regionalnim telesom in državam v Afriki ter drugih regijah, z namenom okrepitve njihove sposobnosti spremljanja in odkrivanja akterjev, ki se ukvarjajo s trgovino s SALW ali prevozom drugega blaga, ki ogroža stabilnost, po zraku.

3. Opis projekta

- 3.1 *Projekt 1: Razvoj programske opreme in izvajanje pilotnega projekta za spremljanje, posodabljanje in širjenje informacij o akterjih letalskega tovora, za katere se domneva vpletenost v nedovoljeno trgovino s SALW*

3.1.1 Cilj projekta

Namen projekta je izboljšanje orodij in metod, ki jih imajo na voljo ustrezne misije kriznega upravljanja, mednarodni organi in nacionalni organi tretjih držav ter države članice, za učinkovito nadziranje in odkrivanje sumljivih tovornih zrakoplovov, ki se verjetno ukvarjajo z nedovoljeno trgovino s SALW po zraku v tretjih državah, iz njih ali vanje.

3.1.2 Opis projekta

V okviru tega projekta se bodo izvajale naslednje dejavnosti:

- (a) razvoj programske opreme za obvladovanje tveganja v zvezi s trgovino po zraku za večstranske organizacije, misije in izbrane tretje države;
- (b) razvoj varnega pilotnega sistema za obvladovanje tveganja in širjenje informacij;
- (c) preizkušanje programske opreme na terenu ob posvetovanju z VP in ustreznimi organi Sveta;
- (d) preizkušanje sistema za širjenje informacij na terenu ob posvetovanju z VP in ustreznimi telesi Sveta;
- (e) priprava priročnika in spremnega gradiva za usposabljanje, ki bo ustreznim misijam kriznega upravljanja ter mednarodnim organom in nacionalnim organom tretjih držav ter državam članicam olajšal uporabo in sprejemanje sistemov iz točk (a) in (b);
- (f) predstavitev končne programske opreme ter pripadajočega priročnika in gradiva za usposabljanje na zaključni delavnici, na katero bodo povabljene zainteresirane strani (do 80 oseb).

Projekt bo izveden v primernem časovnem obdobju, pri čemer bo upoštevana potreba po posvetovanju in usklajevanju z različnimi zainteresiranimi stranmi, pod nadzorom VP. Projekt bo izveden v šestih fazah.

Pripravljalna faza

SIPRI bo ob posvetovanju z ustreznimi organi Sveta in pod nadzorom VP razvil programsko opremo, orodja za obvladovanje tveganja ter sistem za širjenje informacij in razčlenjenih podatkov, pri čemer se uporabijo ustrezne možnosti informacijske tehnologije (IT).

Faza vnosa podatkov

V projektu bodo uporabljene samo informacije iz splošno dostopnih virov, podatki iz ustreznih virov pa bodo vneseni v celovite podatkovne zbirke, ki bodo omogočale dovolj informacij za podpiranje natančnih orodij za obvladovanje tveganja, odkrivanje in profiliranje.

Faza preverjanja

SIPRI bo ob posvetovanju z ustreznimi organi Sveta in pod nadzorom VP preveril različne kraje, regije, organizacije in misije, kjer se lahko na terenu pod najboljšimi pogoji preizkusi pilotni sistem, ki uporablja podatke iz splošno dostopnih virov.

Faza preizkušanja na terenu

SIPRI bo ob posvetovanju z ustreznimi organi Sveta in pod nadzorom VP skupaj s partnerji, določenimi v fazi preverjanja, izvedel fazo preizkušanja na terenu.

Faza ocenjevanja in prilagajanja

Po preizkusu na terenu bo SIPRI ocenil in prilagodil programsko opremo na podlagi izkušenj in znanja, pridobljenega med fazo preizkušanja na terenu. Tako bo pripravljen končni izdelek, ki bo dan na razpolago s soglasjem različnih zainteresiranih strani.

Faza predstavitve

Organizirana bo posebna predstavitev končne programske opreme in gradiva za usposabljanje za ustrezne zainteresirane strani (do 80 oseb), ki bodo sodelovale pri njunem razvoju in bodo določene za končne uporabnike programske opreme.

3.1.3 Rezultati projekta

Projekt bo:

- (a) okrepil sposobnost ustreznih misij kriznega upravljanja, mednarodnih organov in nacionalnih organov tretjih držav ter držav članic za spremljanje dejavnosti tovornih letalskih akterjev, ki se domnevno ukvarjajo s trgovino s SALW po zraku;
- (b) zagotovil orodja in pilotne sisteme, potrebne za povečanje števila prepovedi domnevno nedovoljenih pošilk SALW, ki jih po zraku pošiljajo večstranske organizacije, misije ter države v Afriki in drugih regijah;
- (c) povečal sposobnost držav članic za varno izmenjavo informacij o akterjih letalskega tovora z uporabo metod razčlenjenih podatkov in drugih mehanizmov profiliranja.

3.1.4 Upravičenci projekta

Udeleženci projekta bodo ustrezno osebje misij kriznega upravljanja in nacionalnih ter mednarodnih organov. Pri izboru posebnih udeležencev za preizkus pilotne programske opreme bodo upoštevane spremenljivke kot na primer prisotnost evropskih ali večstranskih misij kriznega upravljanja na terenu, potreba po najboljšem izkoristku sredstev, razpoložljivost pomoči na lokalni ravni, politična volja in sposobnost lokalnih in nacionalnih organov, da zatrejo nedovoljeno trgovino s SALW po zraku. SIPRI bo predlagal kratek seznam primernih udeležencev, ki ga bo nato potrdil VP ob posvetovanju s pristojnimi organi Sveta.

- 3.2 *Projekt 2: Povečanje seznanjenosti s praksami spremljanja, odkrivanja in obvladovanja tveganja zoper letalske prevoznike tovora, ki se ukvarjajo s trgovino s SALW po zraku in pretokom drugega blaga, ki ogroža stabilnost, s pomočjo publikacij, usposabljanja in ozaveščanja*

3.2.1 Cilj projekta

Namen projekta je povečanje seznanjenosti in strokovne izpopolnjenosti ustreznega mednarodnega in nacionalnega osebja o „najboljših praksah“ na področju spremljanja, odkrivanja in analiz za obvladovanje tveganja zoper letalske prevoznike tovora, ki se domnevno ukvarjajo s trgovino s SALW po zraku.

3.2.2 Opis projekta

V okviru tega projekta se bodo izvajale naslednje dejavnosti:

- (a) priprava in objava priročnika in spremnega gradiva za usposabljanje, ki se razdeli med največ 250 posameznikov, ki delajo za večstranske organizacije, misije ali države;

- (b) organizacija do treh regionalnih seminarjev, usposabljanja in ozaveščanja med 80 in 100 članov osebja posebnih oddelkov ali enot misij kriznega upravljanja, mednarodnih organov in nacionalnih organov tretjih držav, pri čemer je predviden multiplikacijski učinek s pomočjo gradiva za „usposabljanje vodij usposabljanja“;
- (c) obdelava rezultatov in ocenjevanj prejetih iz dejavnosti usposabljanja in ozaveščanja, na podlagi česar bo razvit model „najboljših praks“ za izmenjavo informacij na to temo med ustreznim mednarodnim in nacionalnim osebjem;
- (d) predstavitev rezultatov modela „najboljših praks“ na zaključni delavnici, na katero bodo povabljene zainteresirane strani (do 80 oseb).

3.2.3 Rezultati projekta

Projekt bo:

- (a) povečal seznanjenost osebja, ki dela za večstranske organizacije, misije in države, z „najboljšimi praksami“ na področju spremljanja, odkrivanja in analiz za obvladovanje tveganja zoper letalske prevoznike tovora, ki se domnevno ukvarjajo s trgovino s SALW po zraku in pretokom drugega blaga, ki ogroža stabilnost;
- (b) prispeval k standardizaciji „najboljših praks“ na tem področju, s pomočjo objave in razdelitve priročnika o metodah spremljanja, odkrivanja in analiz za obvladovanje tveganja;
- (c) prispeval k vzpostavitvi „najboljših praks“ pri usklajevanju informacij s pomočjo dejavnosti usposabljanja in ozaveščanja osebja, ki dela v posebnih oddelkih ali enotah večstranskih organizacij, misij ali držav.

3.2.4 Udeleženci projekta

Udeleženci projekta bodo ustrezno osebje misij kriznega upravljanja in nacionalnih ter mednarodnih organov. Izbor posebnih udeležencev, ki bodo vključeni v projekt, bo opravljen na podlagi kratkega seznama primernih udeležencev, ki ga bo predlagal SIPRI in potrdil VP ob posvetovanju s pristojnimi organi Sveta.

4. Lokacije

Lokacije preizkušanja na terenu in zaključne delavnice projekta 3.1 ter dejavnosti usposabljanja in ozaveščanja ter zaključne delavnice projekta 3.2 bodo določene ob upoštevanju želje po najboljšem izkoristku sredstev in čim manjših emisijah ogljika, upoštevana pa bo tudi pomoč, ki je na voljo na lokalni ravni. SIPRI bo predlagal kratek seznam priporočenih lokacij, ki ga bo potrdil VP ob posvetovanju s pristojnimi organi Sveta.

5. Trajanje

Projekta se bosta predvidoma izvajala 24 mesecev.

6. Izvajalec

Tehnično izvajanje tega sklepa bo poverjeno SIPRI. SIPRI bo zagotovil razpoznavnost prispevka EU in bo svoje naloge opravljal v okviru odgovornosti VP.

7. Poročanje

SIPRI bo pripravljal redna poročila na dvomesečni osnovi in po dokončanju vsake opisane dejavnosti. Poročila bi se morala predložiti VP najpozneje šest tednov po dokončanju zadevnih dejavnosti.